

**“De huidige factsheet “Gezondheidseffecten van windturbinegeluid”
moet fundamenteel herzien worden!”**

Intrekken en offline halen zou nu het beste zijn.

Dit zegt de Commissie Wetenschappelijke Integriteit (CWI) van het RIVM.
Die deed dat al binnenskamers in december 2025.
Het blijkt nu uit het gepubliceerde LOWI verslag [Advies 2026-12](#) , maar desondanks gebeurt het niet.

Het LOWI meldt:

- 1) Het CWI geeft aan dat in de factsheet een veel duidelijkere scheiding moet worden gemaakt tussen kennisbasis van beleid enerzijds en actuele wetenschappelijke kennis anderzijds.
- 2) **De CWI adviseerde om de factsheet niet langer in deze vorm te handhaven, maar deze ofwel fundamenteel te herzien en te herstructureren ofwel tijdelijk offline te halen of in te trekken en pas na inpassing van nieuw onderzoek en een grondige herstructurering opnieuw te publiceren.**

Alleen heeft de huidige DG aan dit laatste geen gevolg gegeven.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

De factsheet is op 28 juli 2026 met enkele kleine aanpassingen toch op de RIVM site online gebleven. En in de begeleidende teksten op de site is wel de uitslag van de procedure weergegeven, maar de toelichting is veel te eenzijdig. De factsheet is hiermee dus inmiddels al 5 jaar vrijwel hetzelfde gebleven; terwijl er inmiddels heel veel belangrijke informatie is bijgekomen.

Het LOWI, , het onafhankelijk adviesorgaan in klachtenprocedures voor mogelijke schendingen van de wetenschappelijke integriteit, heeft kort geleden zijn advies samen met het hele verslag van het proces van de procedure vastgesteld.

Het LOWI deed zijn uitspraak na de al bijna 3 jaar geleden, door een belangrijke formele klacht, gestarte procedure.

Zij heeft het advies van het CWI gevolgd. Die deed dat aan hun Directeur-Generaal (DG) in december 2025 en in een daarop volgende kortlopende vervolprocedure.

Het LOWI volgt dus de conclusie van het CWI dat er sprake is van

“twee lichte tekortkomingen maar niet van schending van de wetenschappelijke integriteit”

en adviseert daarmee de DG om hun voorlopig oordeel ongewijzigd vast te stellen en definitief te oordelen.

Daarbij is gebleken dat het CWI hun advies uitvoerig heeft gemotiveerd. Maar deze heeft dat in een onbekend gebleven, voor het LOWI apart bijgevoegd, bijlage gedaan.

Op de RIVM-site wordt onder andere verwezen naar de Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit met de volgende tekst: *“Deze kunnen niet leiden tot het oordeel dat sprake is van schending van de wetenschappelijke integriteit. Uit het onderzoek is niet gebleken van opzet, bewuste misleiding of grove nalatigheid door de betrokken onderzoekers”*.

Wij, als burgers, kunnen dus hieruit concluderen dat de wetenschappelijke integriteit pas in het geding blijkt te zijn als er sprake is van opzet, bewuste misleiding of grove nalatigheid.

Belangrijk voor ons en hopelijk voor iedere beleidsmedewerker op dit onderwerp, is dat het RIVM-eigen CWI, net als wij al heel veel langer geleden, oproept tot fundamentele herziening van de factsheet.

Wij voegen hier nog de noodzaak voor transparantie toe.

Wij vragen iedereen om deze constatering publiek te maken.
Al veel te lang wordt steeds een eerlijke discussie uit de weg gegaan.

De tegenwind groeperingen uit heel Nederland¹

¹ Tekst opgesteld door Leo van der Stelt